

יו"ל ע"י ביה"כ

"ברכת אליהו" - רכסים
בראשות מורנו הרב"ג
ר' יהושע אבא שאול שליט"א

דיגש

י"א טבת
התשפ"ד

העלון הקהילתי לשבת

עטרת מרדכי

ע"ש הגה"צ הרב אבא מרדכי אבא שאול זצ"ל

סרכו לתורה ולתפילה

בית הכנסת ובית המדרש

ברכת אליהו

חזון איש 39

זמני השבת

רכסים | לוח חזון יוסף

16:07	בניית שבת
17:18	צאת שבת
17:41	רבני תם

פניני הפרשה

מתוך הספר "וילקט יוסף"

"ויאמר בי אדוני"

(מ"ד, י"ח)

הפידוש בי בגללי, אתה היום ארון בגללי, אני מכרתי אותך לישמעאלים והנה הגעת להיות ארון.

"דיגש אליו יהודה..."

(מ"ד, י"ח)

מה טעם יש בדבריו של יהודה על השתלשלות כל הענינים? היה צריך יהודה לדבר ענינית, ומה יוצא מכל הדברים? אלא אמר יהודה, אם בנימין היה יושב בביתו באוירת בית יעקב, לא היה מגיע שיכשל בגניבה, דבר זה שגרם שהתגלגל בכך, כנראה היה סיבה לשלוננו, ולכן זה שיוסף דרש להביא את בנימין למצרים, ובהכרח עזב את הבית, וממילא גם ליוסף יש חלק בכשלוננו.

"ידבר נא עבדך דבר"

(מ"ד, י"ח)

מילת נא לכאורה נראית מיותרת, והיה לו לומר ידבר עבדך דבר, ועוד שמילת וידבר היא קשה, ומילת נא מורה על בקשה? אלא יש פה שני דברים, דיגש - הגשה למלחמה, והוסיף יהודה את המילה נא, כדי לרכך לבו של יוסף, כלומר נגש גם למלחמה וגם לפיוס.

לגשת בסדר הנכון כדי שיתקבלו הדברים

בשנות הרעב, יוסף הצדיק ע"ה, כלכל את כל מצרים, בתכונה רבה, ובתחילה ליקט יוסף את כל הכסף שנמצא במצרים, בשביל התבואה שאסף בשני השבע מכל מצרים, ואח"כ ביקש שיביאו את מקניהם שנגמר הכסף וכשהגיע השנה השנית, שנגמר גם המקנה, שקנה מהמצריים, קנה את כל אדמת מצרים לפרעה, והעם העביר מן הקצה לקצה, לזכרון שאין להם חלק בארץ והושיב שם עיר זו בחבירתה, וכל זה היתה שבחו של יוסף, שנתכון להעביר חרפה מעל אחיו, שלא יהיו קורין אותם גולים, (רש"י פמ"ז פכ"א) ואין לשאול אם זאת היתה המטרה מדוע מלכתחילה לא קנה את אדמתם, והתשובה פשוטה, אף אחד מהמצריים לא יסכים למכור את אדמתו ונחלתו רק כאשר ראו שנגמר הכסף, ולאחר מכן נגמרו מקניהם אז התרצו, כמו שכתוב "כי מכרו מצרים איש שדהו, כי חזק עליהם הרעב" (שם פ"כ) ורק אז התרצו לגלו מעריהם וכך השיג יוסף הצדיק ע"ה את מטרתו, וכזה נבין בס"ד בתחילת פרשתנו שאנו רואים שיהודה הצדיק ע"ה נגש ליוסף הצדיק ע"ה ומפרט לו בפרוטרוט "אדוני שאף את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח" (פמ"ג פ"כ) ומה שענו לו ומה שביקש שיורדו את בנימין הצדיק ע"ה, ובסוף אמר "כי עבדך ערב את הנער אבי" (פל"ב) "ועתה ישב נא עבדך תחת הנער, עבד לאדוני" (פל"ג) ופרש"י לכל דבר אני מעולה ממנו, לגבורה ולמלחמה ולשמש, וגם כאן פשוט, שליהודה הצדיק ע"ה לא יכל לאמר מיד בהתחלה שהוא ערב, והוא מעולה ממנו לכל דבר, כי ודאי יוסף לא יסכים בזה, כמו שאמר "חלילה לי מעשות זאת, האיש אשר נמצא הגביע בידו, הוא יהיה לי עבד, ואתם עלו לשלום אל אביכם" (פ"ז) ולכן יהודה ע"ה מתחיל הדברים מתחילה שבעצם יוסף הוא זה שבקש, שיורידו את בנימין למצרים, ויעקב אבינו ע"ה לא נתרצה בכלל, כיון שהיה יחיד לאמו ואביר אהב אותו, ורק כשנגמר האוכל נתרצה בערבות שלי, וכך הגיש את הדברים, בצורה מסודרת ונכונה, כדי שיוסף יתרצה, ורואים שיוסף לא יכל להתאפק, ועל ידי זה, נתגלה לאחיו, ומצד שני כל זה עשה יוסף הצדיק שיתחדטו, ששאל אותם, "אני יוסף העור אבי חי, ולא יכלו אחיו לענות אותו" (פמ"ב פ"ג) ומדוע לא חששתם מצעריו של אבא.

בהפטרות השבוע אנו מוצאים את עתיד הגאולה שניבא יחזקאל הנביא ע"ה, (פל"ז) שהקב"ה אומר לו, קח לך עץ אחד וכתוב עליו, ליהודה וישראל חבריו וקח עוד עץ אחד, וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים וכל בית ישראל חביריו וקרב אותם אחד לאחד והיו לאחדים בידך, וכך יהיה בעת הגאולה, שיקח הקב"ה את בני ישראל, ויחבר אותם "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד" (פכ"ב) "ועבדי דוד מלך עליהם, ורועה אחד לכולם" (פכ"ד) וגם כאן אין לשאול מדוע הקב"ה לא עושה זאת מיד, ומחכה כל כך הרבה זמן לזה, והתשובה כדי שעל ידי כך, שאנחנו נפנים בתוכנו שאין לנו דרך אחרת, רק להתאחד בינינו, אע"פ שלכל אחד יש לו דעה משלו ויש לו תפקידו ויחודו בעולם, כדי שנהיה בכפיפות, תחת מלך המשיח בצורה המושלמת, ויהי רצון שנתאחד בשלימות ונזכה לזה במהרה בימינו, אמן.

זמני תפילה

יום חול

שחרית: 07:45

מנחה: 20 דק' לפני השק'

ערבית: 13 דק' אחרי השק'

יום שבת

מנחה עש"ק - 15:40

שחרית שב"ק - 06:00

שחרית שב"ק ב' - 08:10

מנחה גדולה - 12:20

תהילים לילדים - 12:50

מנחה מניין ב' - 15:38

ערבית מוצש"ק - 17:15

אבות ובנים - 17:35

הודעות הקהילה:

+ תזכורת: אבות ובנים יתקיים מיד לאחר ערבית של מוצאי שבת, ושיעורו של הרב משה רחמים שליט"א יתקיים בחדר הסמוך.

+ צום י' בטבת:

עש"ק - 15:40 שיר השירים

15:50 מנחה

16:05 קריאת התורה (משוער)

16:35 ערבית שב"ק (משוער)

+ ניתן לזכות בזכויות

לימוד התורה בשב"ק,

בתרומת נציב שבת בסכום

של 150 ₪ חד פעמי,

פרטים אצל הגבאים.

העלון לרפואת

הרבנית דפנה בת רחל תחי'

בתני השבוע

ניתן להקדיש שניות להגלחה/לרפואה/לע"נ

ניתן להנציח את יקידכם בזכות לימוד התורה בשבת קודש

אל תהיה צודק, היה חכם!

"ויגש אליו יהודה..."
הקשה רבינו האור החיים הקדוש זיע"א:
התורה מספרת כי יהודה ניגש לדבר עם
המושל המצרי, ולכאורה הרי הוא כבר
מדבר עימו (כמוכר בסוף הפרשה
הקודמת), ואם כן למה כעת הוא צריך
לגשת אליו מחדש, והרי הם כבר בעיצומו
של משא ומתן, מה מנע ממנו להמשיך
ולדבר? נוסף על כך צריך להבין, מדוע
יהודה היה צריך לדבר דווקא באוזניו של
המושל המצרי? והרי זה יכול להרגיז את
המושל!

אלא השיב הצדיק: מסופר בגמרא על
הקיסר שהחליט להרוג את היהודים, והיה
שם אדם בשם קטיעא בר שלום ששמע
זאת וטען באוזני הקיסר: "הרי אלוקי
העולם קבע וגזר שהעולם לא יוכל
להתקיים בלי יהודים בעולם, ובפרט שאם
אכן תשמיד את היהודים, הרי אתה תיחזק
לדודי דודות כמלך עריץ ואכזרי!" לשמע
דבריו הנכונים הנהן המלך בראשו לאות
הסכמה, אך מיד אמר בנחרצות: "קחו את
קטיעא בר שלום ותמיתו אותו, מפני שהוא
ניצה אותי בטענותיו, ואני מרגיש שהוא
שם אותי ללעג וקלס, ועל זה הוא בן
מוות!"

ועל פי זה נבין את פשר התנהגותו של
יהודה אל מול המושל המצרי: יהודה איש
חכם היה וראה את הנולד, ולכן הוא ביקש
לטעון את טענותיו דווקא באוזניו של
המושל, ומדוע? "כי יכ מוך כ פ רעהו",
כלומר אתה חשוב ומכובד ממש כמו
פרעה, ואם אטען את טענותי הצודקות
באוזני כל הנמצאים כאן, הרי זה יפגע
בכבודך, ואני אתחייב על כך בעונש מוות,
ולכן ירשה לי לדבר רק לאוזניך בלבד.
ועל זה אומר העולם: "אל תהיה צודק, היה
חכם!"

שבת שלום

לקח טוב מתוך הפרשה

'אב או אח'

רבי יעקב אביחצרא זצ"ל ממבאר את דברי יהודה ליוסף ע"פ המדרש שעתידין
עמ"י לבוא בדין ורק יצחק ילמד עלינו זכות ויתמקח עלינו. וכך מבוארים
הפסוקים שה' שואל את עבדיו הלא הם עמ"י. 'היש לכם אב או אח', וכי אברהם
הנקרא אב המון גויים או יעקב הנקרא אח לעשו בפסוקים, הם שיעזרוכם? והלא
לא רוצים הם לעזורכם ומה תעשו ותנצלו? ונענים ישראל ועונים שיש לנו אב זקן
שהוא יצחק שהאריך ימים יותר מאברהם והוא שנחשב שאחיו מת הרי מדבר על
ישמעאל הרשע שלא למד יצחק ממעשיו. ואביו אהבו ועדיין מוכן היה להיות
קורבן לה' על גבי המזבח ולכן בעי שיעננו ה' בזכות יצחק אבינו.

ממשיך הפסוק בתשובת ה' שאכן 'הורידוהו אלי' כשליח ציבור היורד לפני
התיבה ואכן זכותו תעמוד לכם ואני 'אשימה עיני עליו', שכאמת אפרו של יצחק
צבור על גבי המזבח ובזכותו עם ישראל יושע.

ובדרך המוסר מפורשת שאלת ה' לעמ"י 'היש לכם אב או אח' והיינו האם זוכרים
אתם לקיים את דברי אביכם שבשמיים והאם שומעים אתם לצדיקים הנקראים
'אח' לה' ככתוב 'למען אחי ורעי' ונענים ישראל, 'יש לנו אב זקן' והכוונה שזקננו
היו שומעים לדברי אבינו שבשמיים ובזכות זכות אבות תעננו וכן יש בן זקונים
והיינו הילדים שלא טעמו טעם חטא ובזכות האבות ותינוקות של בית רבן נינצל.
ולכן מצפים אנו שאף על פי שאחיו מת' והכוונה שאנו אשמנו ומרינו פי החכמים,
אבל תינוקות מה עשו ולכן האב אוהב הבן זקונים שנותר לאימו הלא היא
השכינה ולכן עננו בעת הזו.

נענית מידת הדין שאם כן, תנו לי לנסותכם בגידול העוללים ולראות האם תעמדו
בנסיון ותגדלו להידבק באביהם שבשמיים למרות הקשיים. ועל כך זעקו עמ"י
שלא יתכן לנסות את הקטנים שהלא 'ועזב את אביו ומת' ואם ח"ו יבואו גזרות של
נסיונות על דור ההמשך אנו נחטא כל הימים ואיך אעלה אל אבי והנער איננו
אייתי? ואכן, כששומע ה' את צעדי ישראל על גידול הבנים ואת רצונם ללמד
בניהם בדרך ישראל סבא, ה' נענה ומתגלה מייד 'אני יוסף', אני רוצה להוסיף לכם
טוב ושמוח אני ש'עוד אבי חי' ואתם מצפים להתקרב לרוחניותו.

יהא רעווא שנזכה לגדל בנינו ובנותינו עם כל ישראל בדרך ה' הצרופה אכ"ר.

שבת שלום
הרב נתנאל עייאש

הודו לשונתך השבת

- א. נגמד הכסף
ב. אנא בבקשה
ג. בני יעקב התישבו בארץ
ד. בתו של יעקב
ה. הנה הרי
ו. התעייפה
ז. יוסף קנה את העם ואת אדמתם
וזתן להם שיצמיח להם תבואה.
ח. בשנות הרעב לא היה
ט. הילדים שלכם
י. השם קורא ליעקב בלשון חבה
כ. כך
ל. אין בכל הארץ רק בארץ מצרים
מ. יעקב אומר לפרעה על שנות חייו שהיו...
נ. נשקר
ס. מלה בפרשה שמסתממת בשני סמ"כים
ע. פרעה מצוה את אחי יוסף לקחת ולהביא את כל בני משפחתם ואת רכושם למצרים.
פ. יעקב ברח את...
צ. יוסף נפל על... ובכה
ק. שמועה
ר. כאשר שמע יעקב שיוסף בנו חי, הוא אמר: עוד יוסף בני חי.
ש. אחד מכני שמעון
ת. בנו בכורו של יששכר

השגחה בכיסים

ביתי מבקשת שאוסיף כמה וכמה מוצרים לרשימה לכבוד שבת. אין לי כסף! הודעתי בתסכול, אך היא לא נרעשה כלל, 'תשמע שיעור בשער הביטחון ויהיה בסדר', ככה היא אמרה. לא היה לי רעיון טוב יותר או טוב פחות, והמשכתי ללמוד, אלא שכבר לא יכולתי להתרכז. רשימת המצרכים בערה בכיסי ולא נתנה לי מנוח. על אחד השולחנות נח עלון של השגחה פרטית, והחברותא שהבין ללבי, אמר לי, 'יש לך פה את המספר של הקו. לך תשמע שיעור בשער הביטחון ותידגע'. התקשרתי לקו השגחה פרטית, והקשבתי לשיעורים של ר' דוד בחוכות הלכבות, שיעור 44 - מחיה נפשות ממש. השיעור הסתיים, ואני עובר לשיעור שלפניו, לרווח עוד קצת ממעיינות הביטחון. ככה הקשבתי לשיעורים במשך שעה, ונחה רוחי. השלכתי יהבי על ה', ועכשיו אני אכן רגוע ובוטח". סיפורו של האברך לא השאיר אותי אדיש. "גם לי יש משהו בכיס", סיפרתי לו. "יש לי כאן מעשר כספים בסך חמש מאות שקלים, התפללתי היום לה' שיוזמן לי את הנצרך הנכון. נראה לי שאתה הוא הכתובת שנשלח אלי מהשמים!"

רוצה שהסיפור שלך יתפרסם שלח לנו ונפרסם אותו!

סיפור השגחה עקהילה

ממקומי ליד החלון יש רחבה ריקה בדרך כלל בשעות הבוקר. אם אתה מסתכל מהחלון כלפי מעלה אתה רואה שמים, ונותן אל לבך שתכלת דומה לרקיע, ורקיע דומה לכיסא הכבוד. אם אתה מסתכל מהחלון כלפי מטה, אתה עלול להיסחף לתוך מה שקורה שם. החכמה היא לראות למטה את ההשגחה מלמעלה, וזה מה שקרה אתי באופן מפתיע ממש. באותו יום ראיתי ברחבה אברך מסתובב שם בפנים מרוכזות הלך וחזור. הוא היה נראה עסוק בעניין חשוב, והצלחתי לקלוט שבאוזנו תחובה אוזניה. מן הסתם הוא מקשיב לשיעור כלשהו. חזרתי ללימודי, ואחרי זמן די ארוך הצצתי שוב מהחלון, ושוב ראיתי אותו מתהלך לרוח היום. זה כבר אמר דרשני. כזה שיעור ארוך?

הכרתי את האברך ממפגשים אקראיים, והפעם החלטתי להתעניין בו ובשלומו, "אולי תספר לי לאיזה שיעור מרתק הקשבת?" שאלתי כשפנינו איש לביטו. "תשמע", הוא אמר, וגולל את קורותיו באותו בוקר: "היום יום חמישי יצאתי מהבית עם רשימת קניות רצינית. המדפים בארון ובמקרר ריקנים מכל וכל, והם משוועים להתמלא בדחפיות. לקחתי את הרשימה שהכינו לי בבית בלב כבוד. לא היה לי שום מושג איך אני מביא הביתה את כל הכבודה. אין לי כסף! עבר זמן מאז שיצאתי מהבית, והנה, הפלאפון מצלצל עם שיחה נכנסת מהבית, ונוות

קו מערכת בית הכנסת - 077-5425841
סיפורי דוד התקין בשלוחת הילדים,
סיפור חדש מדי שבוע!
שלוחה 3 בתפריט הראשי.